

EU: Sa bilion evra po dekadi sprečiti klimatski krah

Argumenti

Provera klimatske politike u kontroli budžeta članica EU

EU će finansirati samo „klimatski-otpornu“ energetska infrastrukturu

**Rumunija gubi 40% elektroenergetskih kapaciteta –
Premijer: To da nam nadoknadite**

**Austrija će blokirati finansiranje nuklearne
energije iz EU fondova**

**Izveštaj: EU bi mogla potrošiti 29 milijardi
evra na „suvišne“ gasne projekte**

**Komitet za energiju Evroparlamenta
odobrio EU finansiranje gasnih projekata**

**Kopač: Gasprom uspeo u Ukrajini ono što
smo mi godinama pokušavali**

SADRŽAJ

EU: Sa bilion evra po dekadi sprečiti klimatski krah do 2050.	OVDE
Brisel: Provera klimatske politike u kontroli budžeta članica EU	OVDE
Premijer: Rumunija zbog Zelenog ugovora gubi 40% elektroenergetskih kapaciteta	OVDE
Rumunija treći korisnik EU pomoći tranzicije sa uglja	OVDE
Nemačka objavila plan faznog izbacivanja uglja do 2038.	OVDE
Nuklearna energija isključena iz JTF-a	OVDE
Austrija će blokirati finansiranje nuklearne energije iz EU fondova	OVDE
Belgijski regulator: Precenjen rizik od gašenja nuklearke	OVDE
Francuska: Moguće ranije gašenje dve nuklearke	OVDE
EU će finansirati samo „klimatski-otpornu“ energetska infrastrukturu	OVDE
Američke kompanije kupuju zelenu struju u Evropi	OVDE
Do 2050. OIE će činiti 50% svetskog energetskog miksa	OVDE
Stručnjaci: Previše hidroelektrana na slivu Dunava mogu uništiti biodiverzitet	OVDE
Izveštaj: EU bi mogla potrošiti 29 milijardi evra na „suvišne“ gasne projekte	OVDE
Koji su gasni projekti na listi	OVDE
Komitet za energiju Evroparlamenta odobrio EU finansiranje gasnih projekata	OVDE
Gasprom uspeo ono što je Energetska zajednica pokušala godinama	OVDE
Nemački regulator do maja odlučuje o sudbini Severnog toka 2	OVDE
Turski tok 2: Pritisak SAD na Bugarsku	OVDE
Odmrznuta Gaspromova imovina u inostranstvu	OVDE
Apel Briselu da se ne odriče održivih goriva i TNG-a	OVDE
Rumunija: Mi se pitamo ako Exxon odluči da proda udeo u polju Neptun	OVDE
Prete li klimatske promene Big Oil-u sudbinom dinosaurusu?	OVDE
Woodmac: U toku prelazak sa Big Oil-a u Big Energy	OVDE

EU: Sa bilion evra po dekadi sprečiti klimatski krah do 2050.

BRISEL - Šef budžeta EU rekao je 13. januara da blok treba da uloži namenska sredstva radi sprečavanja "klimatskog kraha", dok je istovremeno Brisel detaljno objasnio kako planira da plati subvencije od tri biliona evra kako bi smanjio neto emisiju CO2 na nulu do 2050. godine i zaštitio zemlje članice zavisne od uglja.

Reuters komentariše da se radi o ogromnom finansijskom izazovu za Evropu: Evropska komisija procenjuje da bi za prepolovljavanje emisija do 2030. godine trebalo obezbediti 260 milijardi evra ulaganja godišnje u energetskom, transportnom i građevinskom sektoru.

"Potreban nam je klimatski keš (cash) kako bismo izbegli klimatski krah (crash)", ilustrovao je slikovito evropski komesar za budžet Johannes Han agenciji Reuters.

100 milijardi evra vladinih sufinansiranja

Od 1 biliona evra 10-godišnjeg plana ulaganja u EU, otprilike polovina treba da se obezbedi iz dugoročnog budžeta EU, saopštila je Komisija. To će pokrenuti više od 100 milijardi evra sufinansiranja od strane vlada.

Prema predviđanjima iz tzv. Evropskog zelenog dogovora, ključnog projekta nove Komisije, oko 300 milijardi će doći iz privatnih izvora, a dodatnih 100 iz Fonda pravedne tranzicije (JTF) EU koji će pomoći „teritorijama s visokom zaposlenošću u proizvodnji uglja i naftnih škriljaca“, navodi se u predlogu Komisije.

Sve zemlje EU osim Poljske (zabrinute za sudbinu industrije uglja) složile su se prošlog meseca da transformišu svoje ekonomije u narednih 30 godina kako ne bi emitovale više ugljendioksida nego što mogu da apsorbuju. Han smatra da će sredstva Fonda pravedne tranzicije biti dovoljna da razuvere strahovanje Poljske

Brisel: Provera klimatske politike u kontroli budžeta članica EU

BRISEL- Evropska komisija počće ove godine da ocenjuje zelenu tranziciju država EU kao deo praćenja nacionalnih budžeta, rekao je jedan visoki zvaničnik.

Komisija je odgovorna za osiguranje da zemlje članice ne troše javna sredstva preko odobrenih granica. Godišnje se procenjuje jesu li vladina potrošnja, prihodi i investicije razumno uravnoteženi i ne prelaze prekomerno granice duga i deficita predviđene pravilima EU.

Zabrinuta da bi ekološki i drugi klimatski troškovi mogli pogoršati fiskalnu poziciju vlada, Komisija će sada

proveriti i tempo prelaska vlada ka ekonomiji bez emisija ugljendioksida do 2050. godine.

Zelena varijabila

"Po prvi put ćemo u ekonomskom nadzoru nacionalnih budžeta od strane komisije imati zelenu varijablu", rekao je novinarima EU komesar za ekonomiju Paolo Gentiloni.

Reuters navodi da odluka o tome kako tretirati zelene investicije još nije doneta, ali bi moglo biti deo preispitivanja fiskalnih pravila EU koje Brisel planira da objavi u februaru.

Francuska, Italija i druge južne zemlje bloka žele omekšati pravila koja mnogi smatraju preterano krutim i komplikovanim. To bi moglo podstaći rast i favorizovati zelenu tranziciju, kažu pristalice tog poteza. Međutim, Nemačka se do sada opirala promenama, strahujući da će fiskalni ustupci osloboditi nekontrolisanu potrošnju u nekim zemljama i izazvati finansijske krize.

Rumunija zbog Zelenog ugovora gubi 40% energetske kapaciteta

BUKUREŠT - Rumunija rizikuje da izgubi 40% svojih kapaciteta za proizvodnju električne energije kao rezultat programa dekarbonizacije Evropske unije i "hitno su potrebna rešenja za nadoknadu tog gubitka", izjavio je u razgovoru sa predstavnicima poslovnih udruženja rumunski premijer Ludović Orban, prenosi **G4media.ro**.

Pre toga premijer Orban rekao je na istu temu da će se od partnerstva s kineskim investitorom za izgradnju dva nova reaktora u nuklearnoj elektrani Černavoda sigurno odustati u kontekstu EU "Zelenog ugovora".

Predstavnici nuklearne privrede konstatovali su da program Evropske unije ignoriše upravo najveće resurse dekarbonizacije koje predstavlja nuklearna energija.

Kao naknadu za gubitak 40% svog proizvodnog kapaciteta (premijer Orban pod tim najverovatnije mislio na termoelektrane na uglj), Rumunija će dobiti bespovratna sredstva EU od 750 miliona evra preko Fonda pravedne tranzicije.

Prema podacima Evropske komisije, očekuje se da će i Rumunija mobilizirati ulaganja u vrednosti preko 10 milijardi evra u okviru ovog programa.

Rumunija treći korisnik EU pomoći tranzicije sa uglja

BRISEL – Poljska, Nemačka i Rumunija biće najveći korisnici sredstava u okviru programa Evropske unije čiji je cilj olakšavanje prelaska sa uglja na zelene industrijske sisteme, pokazuje dokument koji je citirao **Euractiv**.

Evropska komisija izdvojila je u Fondu za pravednu tranziciju (JTF) 7,5 milijardi evra radi pomoći prelasku regiona zavisnih od proizvodnje i sagorevanja uglja na druge izvore energije.

Poljska će kroz ovaj fond dobiti dve milijarde evra, Nemačka - 877 miliona, a Rumunija - 757 miliona evra, pokazuje zvanični dokument u koji je Euractiv imao uvid.

Evropska komisija prosledila je ovaj predlog na odobrenje državama članicama EU.

Fond za poštnu tranziciju deo je finansijskog mehanizma u iznosu od 100 milijardi evra koji olakšava prelaz ukupnog industrijskog sistema na ekološke izvore energije.

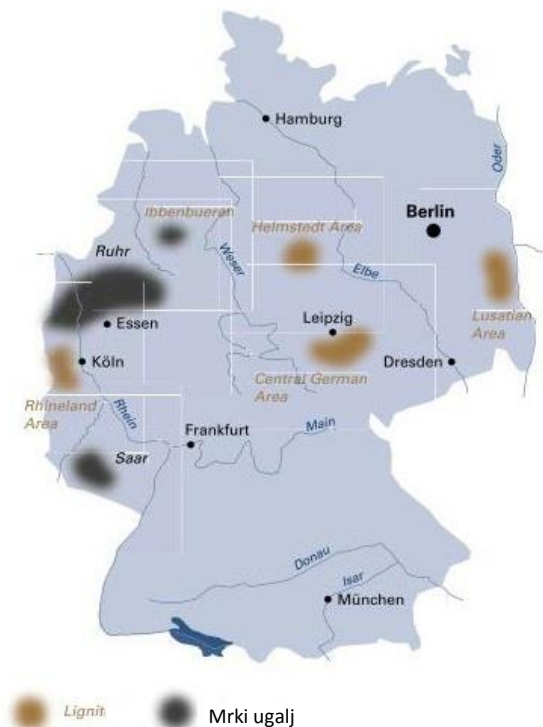
Sredstva će se dodeljivati nakon što svaka država podnese detaljne regionalne planove za prelaz na ekološke izvore.

Nemačka objavila plan faznog izbacivanja uglja do 2038.

BERLIN - Nemačka je posle maratonskih pregovora sa četiri savezne države i pogođenim kompanijama najavila 16. januara plan za potpuno ukidanje uglja do 2038. godine i procenila da će je to koštati 44,5 milijardi dolara.

Planovi predviđaju vremenski rok za gašenje elektrana na lignit u saveznoj državi Severna Rajna-Vestfalija, Saksonija, Saksonija-Analt i Brandenburg, kao i ublažavanje finansijske tranzicije tom merom pogođenih država i energetskih kompanija.

Procenjuje se da je u nemačkoj industriji lignita zaposleno 20.000 ljudi, od kojih 15.000 radi u rudnicima i 5.000 u termo elektranama. Poslednji aktivni rudnik crnog uglja u zemlji zatvoren je 2018. godine, ali više od 5.000 ljudi i dalje radi u elektranama na uglj.

Uglj je izvor preko trećine proizvedene električne energije u Nemačkoj. **Deutsche Welle.**

Nuklearna energija isključena iz JTF-a

BRISEL - Komesarka za regionalnu politiku EU Elisa Ferreira kazala je novinarima 14. januara da je nuklearna energija isključena iz Fonda pravedne tranzicije (JTF – Just Transition Fund).

Ferreira (foto) je istovremeno potvrdila da "nijedna zemlja ili region" neće biti isključeni, ali cilj je koncentrisati se na ona područja koja su suočena sa najdramatičnijim izazovima.

Komisija će stoga uzeti u obzir intenzitet emisije gasova staklene bašte u industrijskom sektoru u poređenju s prosekom EU i uticaj energetske tranzicije na te industrije. Takođe će se razmotriti relativni prosperitet zemlje.

Pristup fondu ipak neće biti automatski. "Države članice će morati da izrade plan tranzicije za te regione, koherentan s nacionalnim planom", objasnio je Ferreira.

Lideri EU-a složili su se u decembru oko cilja postizanja klimatske neutralnosti bloka do 2050. godine. Kako bi neutralisali otpor Mađarske i Češke da podrže taj cilj, takođe su potvrdili pravo zemalja da odlučuju o vlastitom energetskom miksu, uključujući i nuklearnu energiju.

Poljska je odbila da podrži 0% CO2 cilj da polovine veka, ako ne dovije dovoljnu finansijsku pomoć od EU za postupno eliminisanje uglja kao izvora energije. Fond pravedne tranzicije namenjen je pružanju podrške regionima koji će biti posebno pogođeni promenama koje donosi "zeleno" privreda. **Euractiv**

Austrija će blokirati finansiranje nuklearne energije iz EU fondova

PRAG - Austrijski kancelar Sebastijan Kurc rekao je 16. januara svojim kolegama iz četiri zemlje centralne Evrope da Austrija nije spremna da prihvati finansiranje njihovih projekata nuklearne energije iz EU sredstava.

Nakon sastanka sa premijerima Češke, Mađarske, Poljske i Slovačke u Pragu, Kurc je rekao: "Austriji je važno da podrži obnovljive resurse, ali ne i nuklearnu energiju. **AP**

Belgijski regulator: Precenjen rizik od gašenja nuklearki

BRISEL - Belgijski energetska regulator ocenio je da neće biti potrebna 13 milijardi evra skupa gradnja elektrana na gas sa ciljem pokrivanja kapaciteta do 2025. godine ugašenih nuklearki u zemlji, kako je to procenio domaći operator prenosne mreže Elia. Belgijska Komisija za regulaciju električne energije i gasa (CREG) reagovala je ocenom da je u analizi Elia „znatno precenjen“ rizik od nestašice električne energije.

Prema prvobitnim procenama Elie bilo bi potrebno do 3.600 megavata novih kapaciteta da bi se osiguralo napajanje zemlje u svakom trenutku posle zakonom predviđenog gašenja nuklearki u Doelu i Tihangeu. Da bi se obezbedili ti megavati, trebalo bi izgraditi devet dodatnih elektrana na gas, procenila je Elia.

Međutim, istraživanje energetskog regulatora CREG pokazuje da Elia uveliko precenjuje rizik od nestašice struje, jer je u svoje proračune u velikoj meri ukalkulisala dve ekstremno teške zime u osmoj dekadi prošlog stoleća. Klimatske promene svele su, naime, na minimum verovatnoću da bi se takve zime u budućnosti mogle ponoviti, navodi se u studiji CREG, izveštava **De Standaard**.

Francuska: Moguće ranije gašenje dve nuklearke

PARIZ - Ako se ispune tržišni uslovi Francuska bi mogla da pre planiranog roka, odnosno 2025. i 2026. godine, zatvori dva svoja nuklearna reaktora, prenosi ove nedelje **Reuters**.

U dokumentu o energetska politici, koji je vlada u Parizu objavila radi javne konsultacije, prikazuje se kako napreduju planovi za zatvaranje 14, od postojećih 58 nuklearnih reaktora u 19 nuklearki širom zemlje (foto) do 2035. godine.

Inače, Francuska želi smanjiti udeo nuklearne energije u proizvodnji električne energije – po čemu je prva na svetu - s trenutnih oko 72 posto (379.1 TWh) na 50 posto do 2035. godine.

EU će financirati samo „klimatski-otpornu“ energetska infrastrukturu

BRISEL - Kao odgovor na kritike zbog podrške gasovodnim projektima, Evropska Komisija je pojasnila da će sva energetska infrastruktura na njejoj listi Projekata od opšteg interesa (PCI) morati da dokaže dugoročnu potrebu da bi mogla biti prihvatljiva za finansiranje iz EU fondova.

Iako je uključivanje projekta na listu „preduslov“ za pristup EU fondovima, „nije garancija“, kazao je zvaničnik iz Uprave za energetiku u Evropskoj komisiji Florian Ermakora.

„Potrebna nam je infrastrukturna politika otporna na izazove budućnosti“, rekla je 23. januara članovima Odbora za energetiku Evropskog parlamenta Kadri Simson, EU Komesarka za energetiku, najavljujući preispitivanje EU energetske transportne infrastrukturne regulative (TEN-E) do kraja godine. Ažurirana pravila EU, rekla je Simson, podržavaće „infrastrukturu kao što su pametne mreže, vodonične mreže ili prikupljanje, skladištenje i iskorišćavanje ugljendioksida“, kao i „skladištenje energije“ i „sektorsku integraciju“.

Za sektor gasa to znači postepeni odmak od ere fosilnih goriva, ali neće u potpunosti zaustaviti finansiranje gasnih projekata na listi „važnih diversifikaciju izvora snabdevanja“, kazao je za Euractiv jedan portparol Komisije.

I dok električna i pametna mreža čine više od 70% projekata na listi, potreba za jačanjem gasovodnih veza i dalje se smatra ključnom za države i regione zavisne od ruskog gasu,” rekao je portparol.

Američke kompanije kupuju zelenu struju u Evropi

NUJORK - Američke multinacionalne kompanije, za razliku od administracije predsednika Trampa, sve više se podržavaju ambiciozne klimatske ciljeve Evropske unije, piše *The Wall Street Journal*.

THE WALL STREET JOURNAL

Američke kompanije su odgovorne za 53 % svih ugovora o kupovini energije iz vetra i sunca u EU.

Google, najveći korporativni kupac obnovljivih izvora energije, je tako prošle godine kupio električnu energiju dobijenu iz vetra i sunca za potrebe svojih data centara u EU u količini dovoljnoj za godišnje pokrivanje potreba blizu pola miliona evropskih domaćinstava. Ovaj internet gigant je u 2017. i 2018. godini svu energiju koju je koristio dobavljač iz obnovljivih izvora preko ugovora koje je sklopio u EU.

Tehnološki kolos Amazon je za svoje potrebe kupio jednu vetroelektranu u Irskoj, kao i projekte obnovljivih izvora u Španiji, Švedskoj i Velikoj Britaniji. McDonalds, Facebook i Microsoft, takođe, kupuju energiju iz obnovljivih izvora u Evropi, piše WSJ

Preko pola korporativnih dugoročnih ugovora o kupovini obnovljivih izvora energije (engl. Corporate power purchase agreement - CPPA), koji su u EU potpisani od 2007. godine, sklopljeni su s američkim kompanijama.

Izazov je, međutim, kažu kupci, prenos električne energije iz jednog dela Evrope u drugi. Evropski planovi za zelenu energiju, ističu, moraju prevladati tržišta koja su još uvek podeljena i rascepkana. Samo su u severnoj Evropi tržišta električne energije integrisana i likvidna, dok su Francuska, Nemačka i južnija tržišta više segmentisana, ukazuje *WSJ*.

Do 2050. OIE će činiti 50% svetskog energetskeg miksa

PARIZ - Prema *Svetskom energetskeg pregledu 2019*. Međunarodne agencije za energetiku (IEA), globalna proizvodnja električne energije iz obnovljivih izvora (OIE) povećaće se za više od 20% tokom projektovanog razdoblja (2018.-2050), pa će do sredine veka obezbeđivati gotovo polovinu svetske proizvodnje električne energije.

Računa se da će udeo OIE do 2030. porasti s 31% na 40%, nakon čega se taj rast usporava i 2050. dostiže 49%.

U istom periodu globalna proizvodnja uglja smanjiće se za 13%, pa će taj fosilni izvor činiti tek 22% energetskeg miksa 2050., ali ostaje relativno stabilan. U Evropi će udeo vetra porasti sa 14% u 2020. na 25%, a sunca kao izvora energije sa 9% na 25%, dok fosilni izvori padaju sa 37% na tek 18% proizvodnog miksa, sa udelom uglja od tek 5% do polovine ovog veka.

Stručnjaci: Previše hidroelektrana na slivu Dunava mogu uništiti biodiverzitet

LONDON - Izgradnja sve većeg broja hidroelektrana u jugoistočnoj Evropi mogla bi izazvati neprocenjive štete po globalno važne tačke biološke raznolikosti, upozoravaju međunarodni stručnjaci, prenosi 17. januara naučni portal *ScienceDirect*.

Analiza objavljena u časopisu *Recenzije o obnovljivoj i održivoj energiji* (Renewable and Sustainable Energy Reviews) usmerila se na reke dunavskog sliva u Sloveniji, Bosni i Hercegovini, Hrvatskoj, Srbiji i Crnoj Gori.

Duž tih reka radi čak 636 hidroelektrana, a u planu je izgradnja dvostruko većeg broja njih, navode autori teksta. Od ukupnog broja, njih 42, odnosno samo 6 odsto su snage iznad 10 MW i raspolažu s 94 odsto ukupnog instalisanog kapaciteta, dok su 72 srednje snage od 1 do 10 MW, i 522 male.

Male hidroelektrane čine 82 posto ukupnog broja, a daju samo 2 posto struje, a njihov broj se naglo povećao nakon 2000. godine.

Većina hidroelektrana se nalazi u slivu reke Save, njih 438, i Drave 110.

Čak 1.015 km toka reka je pretvoreno u akumulacije, što potpuno menja stanišne uslove živog sveta, navodi se u analizi.

Na rekama dunavskog sliva planira se izgradnja novih 1.315 hidroelektrana, dodaje se u studiji.

Izveštaj: EU bi mogla potrošiti 29 milijardi evra na „suvišne“ gasne projekte

LONDON - Evropska investiciona banka rizikuje da raspe 29 milijardi evra EU poreskih obveznika investirajući u gasne projekte koji će biti nepotrebni na energetskej sceni kontinenta kada se ispune evropski klimatski akcioni planovi, upozorava se u jednom izveštaju.

EIB je obećala krajem prošle godine da će ukinuti podršku fosilnim gorivima u naredne dve godine da bi postala prva "klimatska banka na svetu", ali 32 gasna projekta i dalje su prihvatljiva za finansiranje, prenosi londonski The Guardian.

Većina ovih projekata protraćila bi - prema Artelysu, nezavisnoj kompaniji za kvantitativne analize i modeliranje podataka - milijarde evra poreskih obveznika, jer bi u tranziciji Evrope ka čistijoj energiji ostali kao „nasukana sredstva“.

Prema evropskom klimatskom planu, očekuje se da će potražnja za prirodnim gasom pasti za gotovo 30% do 2030. godine u odnosu na nivo iz 2015. godine. Ali čak i u scenarijima u kojima se potrošnja gasa povećava, eksperti Artelysa navode da bi nove investicije u gasnu infrastrukturu bile „suvišne“ iz ekonomske perspektive.

Prema izveštaju, postojeća evropska gasna infrastruktura u stanju je da – uvozom LNG-a preko evropske mreže lučkih terminala - izdrži širok raspon ekstremnih poremećaja na gasovodima, uključujući šokove u snabdevanju gasnom iz Ukrajine, Belorusije ili Alžira.

Prema Artelys-u, EIB greši u procenama jer evropskim investicionim planiranjem upravlja zasebno za projekte prirodnog gasa i električne energije, pa zanemaruje činjenicu da će Evropa na putu uklanjanja emisija CO2 potrošnju gasa zamenjivati električnom energijom iz obnovljivih izvora.

Komitet za energiju Evroparlamenta odobrio EU finansiranje gasnih projekata

STRAZBUR - Evropski zakonodavci u sredu, 22. januara, odobrili su listu prioriternih energetskih projekata Evropske unije koji konkurišu za finansijsku pomoć do 30 milijardi evra iz kase u Briselu, zanemarujući prigovore zbog uključivanja projekata fosilnih goriva na taj spisak.

Izvršna vlast EU, Evropska komisija, proglasila je cilj postizanja neutralnosti emisije ugljendioksida do 2050. godine jednim od svojih glavnih prioriteta i planira da ga u februaru formalizuje u svom prvom ikad klimatskom zakonu.

Ekološke grupacije i Zelene stranke izrazili su zabrinutost da uključivanje projekata fosilnih goriva i gasne infrastrukture na listu. Zakonodavci u Komitet za energiju Evropskog parlamenta koji su u sredu na glasali za listu kažu da je gas važan izvor energije u prelazu na čistiju energiju jer osetno manje emituje CO2 u odnosu na ugalj, koga treba u tranziciji da zameni u termoelektranama.

Kompletna lista koju je Komisija objavila u oktobru sadrži 151 prioriterna energetska projekata, sa 32 vezana za gradnju gasovoda i LNG terminala, kao puteva alternativnog snabdevanja ne-ruskim gasom.

Energetski PCI još treba da dobiju odobrenje plenuma Parlamenta zakazanog za februar.

Koji su gasni projekti na listi:

PCI lista uključuje projekte kao što su: Uvozni LNG terminal Shannon u Irskoj; projekt LNG Krk u Hrvatskoj; gasovodni interkonektor između Poljske i Slovačke; interkonektor Grčka-Bugarska (IGB); proširenje bugarskog skladišta gasa Čiren; gasovodni koridor BRUA od Bugarske, preko Rumunije i Mađarske do Austrije; Transjadranski gasovod (TAP) od Grčke, preko Albanije, do Italije; i EastMed gasovod koji će povezati Izrael i Kipar sa Evropom preko Grčke.

Gasprom uspeo ono što je Energetska zajednica pokušala godinama

DAVOS - Ruski gasni gigant Gasprom praktično je spasao ukrajinsko tržište gasa, uslovljavajući sklapanje novog ugovora sa nezavisnim operatorom gasovodne mreže, izdvojenim iz tamošnje nacionalne naftnogasne kompanije Naftogaz, što je godinama bezuspešno pokušavala Energetska zajednica (EnZ), piše 26. januara

Forbes.

To je prošle nedelje u Davosu morao da prizna Janez Kopač (foto), direktor Sekretarijata EnZ. Kopačev Sekretarijat bio je - prema njegovim rečima - „i savetnik i policajac i posrednik" u brojnim diskusijama o reformi tržišta gasa u Ukrajini od 2014. godine. „Nije bilo lako. Bilo je puno prljavih priča iza kulisa, ali gotovo je”, rekao je ne precizirajući.

"U poslednjih mesec dana, najveći pritisak za proevropske reforme tržišta gasa u Ukrajini stigao je od Gasproma, jer je (predsednik Vladimir) Putin rekao da će, ukoliko se Ukrajina u potpunosti pridržava evropskih pravila, potpisati ugovor o tranzitu", rekao je Kopač.

Nemački regulator do maja odlučuje o sudbini Severnog toka 2

ZUG (Švajcarska) - Severni tok 2 očekuje da će regulatori do maja odlučiti hoće li sporni gasovod, koji Nemačkoj treba da obezbedi dotok dodatnih 55 milijardi kubika ruskog gasa godišnje, moći da se realizuje i radi kako je planirano.

Projekat koji predvodi Gasprom već trpi američke sankcije, a nade u uklanjanje prepreka koje je prošle godine postavio Brisel, polaže u nemačkog regulatora Bnetze, piše 21. januara **Bloomberg.**

Takozvana EU pravila razdvajanja, koja je Severnom toku 2 regulator nametnuo prošle godine, zahtevaju da vlasnici gasa i oni koji ga isporučuju cevovodom ili brodom budu zasebna pravna lica, čak i ako energent dolazi izvan EU.

Gasprom i njegovi partneri obratili su se ovog meseca Bnetze-u kako bi razjasnili pravila konkurencije i dobiće odgovor najkasnije do 24. maja, saopštio je u utorak nemački regulator tržišta energije.

Vlasnici Severnog toka 2 ne žele da spreče konkurenciju, ali se pozivaju na stečena prava iz ranijih odredbi na osnovu kojih su ušli u projekat procenivši ga ekonomski isplativim, rekao je portparol konzorcijuma Jens Mueller.

Turski tok 2: Pritisak SAD na Bugarsku

SOFIJA - "SAD su protiv druge linije gasovoda Turski tok namenjene za snabdevanje jugoistočne Evrope gasom preko Bugarske, jer naša zemlja to smatra geostrateškim projektom Rusije", izjavio je podsekretar u Stejt departmentu za politička pitanja Dejvid Hejl u intervjuu za bugarski **Nacionalni radio**.

"Moskva koristi svoje izvore energije kao političko sredstvo da bi izvršila uticaj i podelila Evropu. Severni tok 2 i druga cev Turskog toka su problem, jer oni ne obezbeđuju Evropi energetska diversifikaciju", ističe Hejl.

Sa susreta Trampa i Borisoava novembra 2019. u Vašingtonu

"SAD će nastaviti sa podrškom Bugarskoj u modernizaciji njenih oružanih snaga, izgradnji 5G mreže (peta generacija mobilnog interneta - prim. DD) zaštićene od manipulacija i u ojačavanju pravnog sistema", dodao je Hejl.

Apel Briselu da se ne odriče održivih goriva i TNG-a

BRISEL - Široka koalicija predstavnika automobilske industrije, kao i proizvođača i distributera alternativnih goriva apelovala je ove nedelje u zajedničkoj deklaraciji na Evropsku komisiju da zauzme tehnološki neutralan stav u predstojećoj reviziji Direktive o formiranju infrastrukture za alternativna goriva.

Koalicija uključuje Udruženje evropskih proizvođača automobila (ACEA), ePURE (evropsku udruženje za obnovljivi etanol), EBB (Evropski odbor za biodizel) i UPEI (koji predstavljaju evropske nezavisne distributere goriva) i druge.

"Nužno je da sva alternativna goriva igraju ulogu u energetska tranziciji", navodi se u deklaraciji i dodaje da Evropa ne bi trebalo da odbaci već dostupna, ekonomična, komercijalno održiva rešenja, koja pozitivno doprinose energetska tranziciji.

"Grupa je pozvala komisiju da zadrži svoju trenutnu definiciju alternativnih goriva u narednom preispitivanju direktive, garantirajući dosledno kreiranje politike i stabilno okruženje za ulaganja.

Cilj ove direktive je da izgradi tržište alternativnih goriva, poput gasa (TNG kao transportno gorivo) i održivih obnovljivih goriva (poput etanola, biodizela i biogasa), koji su već dostigli određeni stepen zrelosti, i otvori tržište za nove aktere, kao što su elektromobilnost i vodonik.

"S obzirom na urgentnost rešavanja klimatske krize, EU treba da nastupa praktično. To uključuje promociju čistijih goriva koja su već komercijalno održiva i imaju konkurentne cene, a koja daju neposredne koristi i ne zahtevaju drastične i skupe promene u infrastrukturi ili tehnologijama pogonskog sklopa." **Just-auto.com**

Rumunija: Mi se pitamo ako Exxon odluči da proda udeo u polju Neptun

BUKUREŠT - Rumunija će imati jak uticaj na moguću odluku o prodaji Exxon Mobil-ovog udela od 50% u offshore gasnom polju Neptun Deep u Crnom moru, rekao je predsednik te zemlje.

Klaus Iohannis je takođe ocenio "nerealnim" nedavne medijske izveštaje da bi američki naftni kolos mogao svoj udeo u depozitu Neptun Deep prodati ruskom Lukoilu, objavio je *SeeNews*.

"Mislim da ne možemo razgovarati o takvoj mogućoj transakciji", rekao je on tokom minule televizijske konferencije za novinare.

Pre toga je rumunski premijer Ludović Orban je rekao da bi konzorcijum rumunskog Romgaza, austrijskog OMV Petroma "i još jedne kompanije ... iz naših područja partnerstva sa EU i NATO-om... mogao dati ponudu za ulog ExxonMobila".

Ministar ekonomije Virgil Popescu je preko svoje Facebook stranice upozorio ExxonMobil da eventualni izlazak iz projekta mora u potpunosti uskladiti s postojećim rumunskim zakonodavstvom.

"Operacije na Crnom moru pitanje su nacionalne sigurnosti i preporučujem da nas niko ne testira na ovome", naveo je Popescu.

ExxonMobil-oma podfirma u Rumuniji i OMV Petrom, rumunska filijala OMV-a, drže po 50% udela u polju Neptun, sa rezervama procenjenim na između 42 i 84 milijarde kubnih metara gasa. Ovaj projekat će - kada počne proizvodnju - diversifikovati isporuke gasa u regionu, a Rumuniji do 2040. obezbediti prihode od 20 milijardi dolara, prenosi Reuters.

OMV Petrom i Exxon odložili su, inače, odluku o razvoju projekta Neptun nezadovoljni rumunskim zakonodavstvom, koje im ograničava i formiranje cena i tržište za budući proizvedeni gas, dajući prednost pokrivanju rumunskih potreba.

Odmrznuta Gaspromova imovina u inostranstvu

MOSKVA – Arbitražni sud u Stokholmu je ukinuo meru zamrzavanja dela Gaspromove imovine u inostranstvu, sprovedenu na zahtev ukrajinske državne naftnogasne kompanije Naftogaz, objavio je u ponedeljak ruski gasni gigant. Imovina koja je bila pogođena ovom merom nalazi se u Engleskoj, Velsu, Holandiji i Luksemburgu, saopštio je Gasprom.

Ruska kompanija je prošlog meseca isplatila Ukrajini 2,9 milijardi dolara duga Naftogasu na osnovu presude Stokholmske arbitraže iz februara 2018. godine, u sklopu paketa mera predviđenih prošlomesečnim dogovorom o produženju tranzita ruskog gasa za Evropu preko Ukrajine.

Naftogaz je sa svoje strane naveo da će u zamenu za to odustati od svih daljih sudskih gonjenja Gasproma pred međunarodnim sudovima, podseća *Reuters*.

Woodmac: U toku prelazak sa Big Oil-a u Big Energy

LONDON - Prelazak iz Big Oil proizvođača u Big Energy klub je u toku jer tzv. energetska tranzicija vrši dodatni pritisak na istraživače, ocenjuje ugledna analitička firma **Wood Mackenzie**.

U isto vreme 2020. će biti ključna godina u određivanju „smera putovanja“ za istraživački naftni sektor, rekla je Alana Tischuk iz tima za globalne analize škotske konsultantske firme.

Tischuk kaže da je pred investitorima pitanje je li potrebno daljnje istraživanje s obzirom na to da ogromni resursi već sede i čekaju da se razviju. Sve manje istraživača bušiče manji broj bušotina jer su male privatne nezavisne firme istisnute sa upstream tržišta zbog nedostatka gotovine i apetita investitora u rizične istraživačke kampanje.

Nivo spajanja i akvizicija (M&A) u sektoru istraživanja i ove će godine ostati nizak, prognozira je Woodmac.

Na globalnom nivou, Woodmac očekuje da će tokom 2020. godine biti dovršeno 500-600 bušotina, dodajući oko 15 milijardi barela ekvivalentnih resursa nafte. Ulaganja bi trebalo da iznose između 25 i 30 milijardi USD, slično capex-u iz 2019. Najpopularnija žarišta istraživanja uključuju Amerike, posebno Brazil, Gvajanu i Meksiko, kao i subsaharsku Afriku i Rusiju

Prete li klimatske promene Big Oil-u sudbinom dinosaurusu?

LONDON - Na prvi pogled, cena akcija Royal Dutch Shell-a deluje kao poželjna investicija. Deonica naftnog majorsa se trguje po odnosu cene i zarade (P/E) od 13,3. Takođe nudi dividendni prinos od 6,3%.

Međutim, naftni i gasni giganti suočavaju se s jednim velikim izazovom u predstojećim godinama koji bi mogli naštetiti njegovom rastu i ujedno učiniti neekonomičnim poslove merene desetinama milijardi dolara. To je pretnja koju fosilnim gorivima nosi globalna borba protiv klimatskih promena konstatuje **The Motley Fool**.

Ovaj portal, namenjen savetovanju svim akterima na berzi gde je pametno, a gde rizično uložiti novac, konstatuje da je za većinu kompanija preusmeravanje poslovanja na zelenije je relativno jednostavno. Nažalost, za Shell to nije.

Anglo-holandska kompanija je, zajedno s drugim članicama tzv. Big Oil kluba, jedan od najvećih svetskih proizvođača i emitera CO2. Ceo njihov poslovni model zasnovan je na pronalaženju, vađenju i pomoći kupcima u korišćenju fosilnih goriva. To donosi Big Oil-u opasnost da postanu vlasnici tzv. nasukanih, odnosno neekonomičnih, sredstava. To bi uključivalo naftne i gasne platforme u čiji razvoj je kompanija uložila milijarde, da bi im zbog klimatskih propisa rad bio onemogućen, dok bi njihovo rasklapanje koštalo vlasnike dodatnih milijardi, upozorava portal.

Shell i drugi majors, doduše, nastoje da se prilagode tzv. energetske tranziciji, ulaganjem u zelene projekte, ali su te cifre i dalje blede i desetostruko niže u odnosu na ulaganja u nove projekte eksploatacije nafte i gasa.

Većina analiza kaže da će potražnja za naftom i gasom nastaviti rast barem do sredine 2020-ih. Međutim, nakon toga nije jasno šta budućnost ima za industriju, piše **The Motley Fool**.

*Informacije objavljene u ovom Biltenu ne treba nužno tumačiti kao opredeljenje AERS prema temama kojima se bave
Selektovao i uredio Dušan Daković – dusan.dakovic@aers.rs*